

Nr 2.

Andra kammarens allmänna beredningsutskotts utlåtande över motion om viss ändring av gällande person- taxor vid statens järnvägar.

I motion nr 146 har herr *Ekdahl* hemställt, att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte framhålla, att i de stationsförbindelser, där SJ tillhandahåller s. k. civila veckosluttbiljetter, bör denna förmån gälla resor i båda riktningarna.

Utskottet erinrar om att vid 1950 års riksdag motioner, I: 354 och II: 408, väcktes med hemställan, att riksdagen måtte besluta uttala sig för en sådan ändring av gällande persontaxor på statens järnvägar, att å järnvägs- linjer, där veckosluttbiljetter införts, samma rabattsystem tillämpades mellan samtliga stationer och i båda riktningarna.

Järnvägsstyrelsen, som avstyrkte motionerna, anförde bl. a., att civila veckosluttbiljetter då tillhandahöllös i 83 stationsförbindelser och att biljetterna i 69 fall gällde vid resa från stad till landsbygd och åter samt i de återstående 14 fallen i omvänd riktning, d. v. s. vid resa från landsbygd till stad och åter. Vid inrättandet av veckosluttbiljetter, som i flertalet fall tillkommit under mellankrigsperiodens senare del, då persontrafiken visat en vikande tendens, hade varit av avgörande betydelse, om förutsättningar funnits för att bevara och vinna järnvägstrafik. På grund av persontrafikens starka ausvällning under de senare åren och därigenom uppkommen brist å rullande materiel hade styrelsen emellertid sett sig nödsakad att iakttaga största försiktighet i fråga om reseförmåner, som kunde stimulera persontrafiken vid veckoskiftena. Styrelsen insåge väl motionärernas omtanke om landsbygdens folk i detta avseende men måste likväl ur de järnvägsekonomiska synpunkter, som styrelsen hade att företräda, beteckna förslaget som alltför vittgående. Under efterkrigstiden hade många förslag om persontaxorna och gestaltningen av de allmänna nedsättningarna i persontrafik varit uppe till behandling inom styrelsen, därvid det ansetts nödvändigt, att hela frågan om persontaxornas anpassning till kostnads- och tidsutvecklingen bleve föremål för en grundlig utredning. Styrelsen, som erinrade om att Kungl. Maj:t den 16 januari 1948 tillsatt en kommitté, 1948 års järnvägstaxekommitté, med uppdrag att utreda hithörande förhållanden, ansåg, att frågan om civila veckosluttbiljetter icke borde utbrytas ur det stora sammanhanget om persontaxans och nedsättningsväsendets utformning.

Andra kammarens allmänna beredningsutskott uttalade, att det i och för sig vore förstäeligt, om man från landsbygdens sida funne det nuvarande systemet orättvist. Utskottet ville därför gärna understryka, att alla resande,

som trafikerade samma vägsträcka, borde om möjligt behandlas lika. Vid införande av veckoslutsbiljetter syntes emellertid i första hand järnvägsekonomiska synpunkter ha varit avgörande, vilket utskottet i och för sig fann riktigt. Då frågan om veckoslutsbiljetter komme att prövas av järnvägstaxekommittén, avstyrktes motionen, vilken hemställan bifölls av andra kammaren.

Första kammarens allmänna beredningsutskott anförde i huvudsak samma skäl för sitt avstyrkande. Kammaren biföll denna hemställan.

Utskottet. Såsom utskottet anförde i sitt utlåtande, nr 22, vid fjolårets riksdag i anledning av då väckt motion angående veckoslutsbiljetter, påginge för närvarande utredning inom 1948 års järnvägstaxekommitté av bl. a. frågan om veckoslutsbiljetter och dithörande problem. Utskottet uttalade då, att alla resande, som trafikerade samma vägsträcka (oavsett i vilken riktning det sker), om möjligt borde behandlas lika, men framhöll också, att järnvägsekonomiska synpunkter borde vara avgörande vid införande av veckoslutsbiljetter.

Med hänsyn till den ovan omnämnda pågående utredningen, som bör allsidigt behandla även denna fråga, anser sig utskottet emellertid böra hemställa,

att motion II: 146 ej måtte till någon andra kammarens åtgärd föranleda.

Stockholm den 14 februari 1951.

På utskottets vägnar:

PATRIK SVENSSON.

Närvarande:

herrar Svensson i Alingsås, Gustafson i Göteborg, Gustafsson i Bogla, Nordkvist, Ekdahl*, Pettersson i Ersbacken, fröken Öberg, herrar Christenson i Malmö, Ohlsson i Kastlösa*, Dickson, fröken Ager, herrar Brandt, Hansson i Skegrie, Forsberg, Johanson i Kalmar, fru Svedberg, herrar Hammar*, Allard, Nilsson i Svalöv och Adolfsson*.

* Ej närvarande vid justeringen.